

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

излази недељно један пут

Цена за Србију:

на годину 6 дин.
на пола године 3 "
за стране земље на годину 9 "

НЕДЕЉА 6. МАРТА 1894.

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПР. ДИН. ОД ВРСТЕ

ПРЕТИПАТУ ВАЉА СЛАТИ УПУТНИКОМ НА ОПШТИНСКИ СУД
А СВЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ ИА УРЕДНИКА

Рукописи не враћају се

НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НИ ПРИМАЈУ СЕ.

ГРАЂАНСТВУ ВАРОШИ БЕОГРАДА

Пошто су потребне зграде и обори за стоку на новом марвеном тргу на Тргалишту подигнути и потпуно готови, да се на њему могу обављати сви послови, који су до сада обављани на марвеном тргу на Батал-Чамији, — Суд општински на основу решења одбора општине београдске од 9. Јула 1893 године АБр. 3841.

наређује:

Да се марвени трг са Батал-Чамије пресели на Тргалиште.

Сеоба ова извршиће се под 6. тек. м. тако, да се 7. марта тек. године сви послови који су досада обављани на Марвеном тргу — Батал-Чамији — оточну обављати на новом марвеном тргу — Тргалишту.

Овоме се грађанство вароши Београда извештава ради знања и управљања.

Од суда општине вароши Београда 5. марта 1894. год. АБр. 1337.

РАД ОДБОРА ОПШТИНСКОГ

9. РЕДОВНИ САСТАНАК

24. Фебруара 1894. год.

Председавао председник г. Милов. Р. Маринковић, присуствовао члан суда г. Ј. Антонијевић, од одборника били г. г. В. Ведер, М. Петровић, Ј. Бајлони, И. Милишић, В. Чортановић, С. Ј. Азијел, М. Јанковић, М. Капетановић, А. Ј. Одавић; заменици г. г. Ст. Максимовић, В. д. Губеревац, Б. Н. Петровић, М. Павловић, Ст. Јосифовић, П. Т. Милић, А. С. Јовановић, Ђ. Јовановић, С. Ј. Велички.

I.

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 24. фебруара 1894. год. и примљен је без измена.

II.

По прочитњу акта истражног судије за вар. Београд АБр. 972 којим се тражи уверење о влађању и имовном стању извесних лица, одбор је је изјавио, да су му непознати Младен Ђорђевић и Ђока Ђорђевић таљигаши.

III.

По прочитњу акта одбора теразијских школа АБр. 1122 којим се јавља, да су Ђока Благојевић и Евгеније Чоловић чланови тога одбора дали оставку на ову дужност, први због болести, други због домаћих послова, одбор је решио, да се Ђока Благојевић и Евгеније Чоловић ослободе дужности чланова одбора теразијских школа а на њихово место одредио је за чланове тога одбора Петар Маринковић абацију и Димитрија Ј. Јовановића трг.

IV.
Председник износи одбору на решење молбу Др. Е. Михла општ. лекара, којом моли за једно месечно осуство да би могао отићи у Рим на међународни медицински конгрес.

По прочитњу те молбе АБр. 1123, одбор је решио, одобрава се молиоцу једномесечно осуство од дужности, које ће му се рачунати од дана кад гастане употребљавати с тим, да га у дужности заступа Др. Јован Јовановић Змај.

V.

По прочитњу извештаја комисијских ГБр. 806, 807, 808, 809 и 810, којима се одређују осе у појединим улицама, одбор је одобрио одређене осе у улицама Вука Караџића, Лепеничкој, Доњег градског поља, Новој Јеленској и Подунавској.

VI.

Председник износи одбору на решење тражење одбора основних школа за дунавски крај, да се направе завесе на прозорима на новој згради школској, заједно са понудама Милада Ј. Обрадовића и Хајриха Лебла.

По прочитњу тих понуда и последњег тражења школског управитеља АБр. 924, одбор је одлучио, да се за израду ових завеса држи ужа лицитација између Обрадовића и Лебла пошто претходно одборници г. г. Тодор Михајловић и Соломон Ј. Азијел изаберу материју, од које се имају завесе направити. Овлашћује се суд да израду овог посла уступи оном лицитанту, који најнижу цену буде понудио.

VII.

Председник износи поново на решење протокол оферталне лицитације држане 10. фебруара 1894. г. за грађење основне школе у Палилули.

По прочитњу тог протокола ГБр. 601 и по прочитњу примедаба Министарства грађевина односно грађевинског савета, учињене на планове ове грађевине ГБр. 727, одбор је решио, да се грађење зграде за основну школу за палилулски крај уступи према поднетим плановима и прописаним погодбама Димитрију Шићанском као најнижем понуђачу за сто осамнаест хиљада девет стотина двадесет три динара и седамдесет и пет парара укупно, што износи четрнаест и седамдесет и пет стотина по сто јевтиње од предрачунске цифре од 139.500 дин. Да грађевинско одељење води строгог рачуна о примедбама грађевинског савета изложеним у акту Министарства грађевина ГБр. 812 (ГБр. 727) с тим, да грађевина ова не сме бити скупља од најмање понуђене цене. Да грађевинско одељење призове предузимача Шићанског и узме од њега реч, да ли пристаје да по понуђеној цени сагради ову зграду према прописаним условима плановима и примедбама грађевинског савета, па ако пристане, да о томе закључи уговор са њиме. Текст уговора да се поднесе одбору на увиђај.

VIII.

По прочитњу протокола оферталне лицитације ГБр. 766 и 767 држаних по други пут за оправку друма точичдерског и улице кнеза Милоша на којој су најниже понуде скупље од предрачуна, одбор је решио, да се позову најнижи по нуђачи и узме од њих реч, да ли пристају да овај посао израде према предрачунима грађевинског одељења, па ако пристају, да им се овај посао уступи по тим предрачунима.

У противном да грађевинско одељење држи по нова лицитацију и то за сваку врсту послов оделито. —

IX.

Председник општине предлаже, да се члановима комисије за надзор при грађењу електричног осветљења одреди награда, пошто је инсталација довршена и пошто су чланови те комисије уложили даста труда око овог посла.

Одбор је одлучио, да се о овоме предлогу решава у идућој седници.

10. ВАНРЕДНИ САСТАНАК

28. Фебруара 1894. год.

Председавао председник г. Милов. Р. Маринковић, присуствовао члан суда г. Ј. Антонијевић, кметов. помоћник г. К. Чупић, од одборника били г. г. В. Чортановић, М. М. Ђорђевић, К. М. Ђурић, М. Велизарић, П. Павловић, А. Стевјановић, М. Петровић, Н. Крстић, И. Милишић, М. Капетановић, А. Ј. Одавић, С. Ј. Азијел, од заменика г. г. С. Ј. Велички, Ђ. Јовановић, М. Триковић, С. Максимовић, К. Ј. Рашић, М. Павловић, Ж. Ј. Ђорђевић, С. Вељановић П. Т. Милић.

I.

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 24. фебруара 1894. год. и примљен је без измена.

II.

Председник износи одбору на мишљење молбе, којим се траже уверења о сиротнаме стању и породичном односу.

По прочитњу тих молби АБр. 1268, СБр. 3146 и 3001, одбор је изјавио мишљење, да се Петру Милојковићу, техничару може дати тражено уверење; да се суд претходно увери о наводима молилаца Јелене Ђорђевић удове и Јоце Јовановића надничара, па тек онда да им изда тражено уверење.

III.

По прочитњу акта истражног судије за вар. Београд АБр. 1101, којим јавља, да је одређени присутник Милош Трифуновић неспособан за вршење одређене му дужности, јер је глув, одбор је овластио суд општински, да на место Милоша Трифуновића одреди друго лице за присутника.

IV.

Председник општине нагласивши потребу, да се узме још један марвени лекар за општину београдску.

градску, и пошто и по буџету има могућности, јер су истим предвиђена два марвена лекара, — предлаже, да се за марвеног лекара општине београдске узме Светислав К. Терзић, који је у Бечу срчио ветеринарску школу и који према акту Министарства унутрашњих дела од 24. фебруара 1894. г. СБр. 161 има квалификације за марвених лекара.

По саслушању овога и по прочитању молбе Терзићеве АБр. 1066 и акта Мин. унутрашњих дела АБр. 1106 одбор је решио, да се у општинску службу за марвених лекара узме Светислав К. Терзић. Плату да му у границама буџета одреди председник општине и да му се почне издавати, кад дужност буде примио.

V.
Сходно одлуци одборској од 24. фебр. 1894. г. КНБр. 87, председник износи одбору на решење питање о награди члановима комисије за надзор при грађењу електричног осветлења у Београду.

По саслушању тога предлога одбор је решио, да се чланови комисије за надзор при грађењу електричног осветлења у Београду новчано награде за уложени труд око тога посла.

Величину награде да предложе одбору г. г. Вл. Чортановић, Марко Велизарић и Марко Петровић одборници.

VI.

Председник извештава одбор, да је Његово Високопреосвештенство Архијепископ Београдски и Митрополит Српски одредио за свештеника цркве на новом гробљу г. Марка Ерића са платом од 100 дин. месечно и о томе известио суд општински актом својим од 11. фебруара 1894. г. ЕБр. 351.

По саслушању овог саопштења и по прочитању тога акта АБр. 813, одбор је одлучио, да се умоли Његово Високопреосвештенство да постављање свештеника за цркву на новом гробљу одложи за извесно време, пошто је општине немогуће да буџетом одређену суму за издржавање овог свештеника издаје за сада, јер мора на свима буџетским партијама да чини уштеде због издржавања иоћних стражара, чије издржавање није ушло у буџет за ову 1893. год. Да обреде црквене у тој цркви врши и од сада београдско парохијско свештенство редом.

VII.

Управник грађевинског одељења општине београдске извештава одбор, да је Димитрије Шијански на имену пристао да сагради школу за

налијулски крај према решењу одборском од 24. фебруара 1894. г. ГБр. 727 за 118.923,75 дин. и подноси одбору текст уговора на увиђај и одобрење.

По прочитању тога нацрта уговора, одбор је решио, да се о грађењу зграде за основну школу за налијулски крај закључи уговор са предузимачем Димитријем Шијанским према овом поднетом нацрту уговора с тим, да се у истом уговору унесе и ова тачка: „Вишкове ако се буду показали према примедбама грађевинског савета има предузимач урачунати по ценама попуштеним као што уговор наглашује. За фасаду пак, ако би се она мењала у кориет веће озбиљности, било то по плану грађевинског одељења било то по плану грађевинског савета, предузимач нема права да тражи никакав вишак“.

Да се зидање ове зграде има извршити на терет зајма.

VIII.

Председник износи одбору на решење предлог грађевинског одељења, да се у згради за основну школу за налијулски крај уведе централно грејање, заједно са понудама појединачних фабрика за инсталацију овог ложења.

По прочитању тога предлога ГБр. 886, у коме су изложене и цене појединачних понуђача, одбор је решио, да се у згради основних школа за налијулски крај уведе централно ложење и да се инсталација овог ложења уступи Браћи Кертинг из Кертингдорфа код Хановера у Немачкој, као најнижим понуђачима за тринаест хиљада и пет стотина динара у злату, према прописаним погодбама и именује га оправку топчидерског друма изврши према прописаним погодбама и предрачуна грађевинског одељења с тим, да му се зарада сваких петнаест дана исплаћује, у противном, да остаје при свом оферту.

По саслушању овога и по прочитању протокола саслушања ГБр. 867, одбор је решио, да се оправка топчидерског друма уступи Николи Лукићу према прописаним погодбама, члановима и његовом пристанку а за предрачунску цену од тридесет и осам хиљада осам стотина двадесет и седам динара укупно.

IX.
Управник грађевинског одељења саопштава одбору да је према решењу одборском од 24. фебр. 1894. год. ГБр. 766 најнижи понуђач Никола Лукић пристао, да оправку топчидерског друма изврши према прописаним погодбама и предрачуна грађевинског одељења с тим, да му се зарада сваких петнаест дана исплаћује, у противном, да остаје при свом оферту.

По саслушању овога и по прочитању протокола саслушања ГБр. 867, одбор је решио, да се оправка топчидерског друма уступи Николи Лукићу према прописаним погодбама, члановима и његовом пристанку а за предрачунску цену од тридесет и осам хиљада осам стотина двадесет и седам динара укупно.

Да се овоме послу закључи са предузимачем уговор а исплата да падне на терет партије буџетом одређене за одржање калдрме и друмова.

X.

Управник грађевинског одељења општине београдске извештава одбор, да најнижи понуђачи Риста Крстић и Јаков Дамјановић не пристају да друм у кнез Милошевој улици узраде према предрачунској цени грађевинског одељења сходно решењу одборском од 24. фебруар 1894. год. ГБр. 767; да су Живко Тришић и Стојан Анастасијевић овд. предузимачи протоколарно изјавили да пристају, да овај посао изврши по предрачууну и по прописаним погодбама с тим, да стари камен и шљунак из те улице могу употребити за израду овог друма а да за сваки кубни метар старог шљунка и камена плате општини четири динара, као и да им се зарада плаћа тачно сваких четрнаест дана, у противном не одговарају, ако посао у остављеном року не буде готов.

По прочитању те изјаве, одбор је решио, да се грађење макадама и откопавање до нове нивелете од споменичке улице до стражаре трошаринске у кнез Милошевој улици уступи Живку Тришићу и Стојану Анастасијевићу према прописаним погодбама, нацрту и њиховој понуди а за предрачунску цену од седамдесет девет хиљада четрдесет динара и осамдесет и пет пара и додатку предрачуна у шест хиљада седам стотина и педесет динара, укупно за осамдесет и пет хиљада седам стотина деведесет динара, и осамдесет и пет пара.

Да се овоме послу закључи са предузимачима уговор и исплата да падне на терет зајма.

XI.

Одборник г. Илија Милишић доставља, да се у Ломиној улици много помије и нечисте воде просипа те куки ваздух и прави нечистоћа.

Председник изјављује, да ће учинити извиђај и поступити са кривицем по закону.

XII.

Председник износи одбору на решење молбу Живка Тришића, да му се уступи под аренду општински камени мајдан „Бела марама“ на три године, а који је мајдан запуштен и не доноси општини никаква прихода.

По прочитању те молбе и мишљења грађевинског одељења ГБр. 801, одбор је решио, да се општински камени мајдан „Бела Марама“ уступи под аренду Живку Тришићу но стим, да се про-

СРПСКИ УСТАНИЦИ ПРОТИВ ТУРАКА
У ВЕЗИ
СА НАРОДНИМ СЕОБАМА У ТУБИЊУ
од 1459—1814. год.
ИСТОРИЈСКА РАСПРАВА
У ДВА ДЕЛА
НАПИСАЛИ
Р. АГАТОНОВИЋ И П. М. СПАСИЋ.

(Академијски Савет Вел. Школе најрадио првом видовданском најрадом општ. београдске).

Мото:

— „Пора нам перестат бит умними чужим умом и славними чужој славој“ (Време је да престанемо мудровати туђом памећу, и славити се туђом славом).

Карамзин.

(наставак)

У коме вели деспоту: да се ништа не боји од краља Запоље, јер бо ћемо ми одмах од горе да кренемо велику војску на њега; и онда сви од доле можемо ухватити тога издајицу целог Хришћанства и ту ћеш бити после тога деспотом; и у Мађарској што је

год имао добра деспот од цара Сигисмунда ту сопственост данашњим даном поклонисмо ти и дадесмо“⁽¹⁾ Овако обећање по старој практици лукавих Хабсбурговића, било је мамац, којим су уловљени Срби, да за њих крв лију!

Деспоту српском, коме је главна жеља била, да оствари програм свој и свога народа, овака ласкова понуда, ма од кога долазила, била је довољна да реши његов положај; а рачунајући на цара немачког Карла V., да ће својом силом помоћи брату свога Фердинанду, да оствари своје аспирације на круну угарску, није се дugo премишљао, да отворено пристане уз Фердинанда. Са деспотом Јованом пристао је уз Фердинанда и већи део Шајкаша, али су неки остали и даље уз Запољу. Бакић, Божић, Балабан (Balaban adolescens Tigrisianus) и Марко Јакшић остану и даље уз Запољу. Тако се Срби у овој борби за круну угарску поделе на двоје.

Узрок овог пристанка неких војвода уз Запољу а неких уз Фердинанда непознат је. Ако не бисмо смели претпоставити, да

су Бакић и Божић, добро познајући лукавости Хабсбурговића — који много обећавају, да би што мање испунили, — више налазили јемства за остварење српске мисли код тромога Запоље; онда би пре могао томе бити узрок риваљство између Бакића и Божића са деспотом Јованом. Јер смо напред видeli, да је Јован брзо стекао популарност у Срба и помрачио њихову радију славу. Ну како му драго, тек главно је то, да је прелазак деспota Јована на страну Фердинандову био од пресудна значаја по обе завађене стране. У заман је Запоља покушавао да одврати деспота од Фердинанда, ономињући га на задану реч и положену заклетву верности. „Већ има 4 месеца, како са мојим људима у пустој земљи лежим (одговара деспот Запољи). Њ. В. учинио се глуво, а није хтело са мном пеци или мени какво год добро учинити, и ништа ми није дало у руке. И у Будиму седи Њ. В. као немо. Сад, вере ми, најмилоствији Фердинанд толико ми је новаца послао, и још ми је обрекао добра dati донацијоним писмом са висећим печатом, и не знам већ како да му одслужим. Сад сам слуга у служби цара Фердинанда,

(1) Летопис М. С. за г. 1858. ч. II стр. 51.

шашу погодбе за експлоатацију тога мајдана, по коме би арендантор био дужан, да га очисти и отвори и да аренду плаћа по кубном метру израђеног камена.

ОПШТИНСКИ ПОСЛОВИ

Читуља. Данило Данчевић, доктор цекулног лекарства, општински лекар за кварт палилулски, умро је 3. ов. мес. а сутра дан сарањен уз велико саучешће овд. грађана.

Као одличном лекару, још одличнијем грађанину и добром другу нека буде српска земља лака и Бог да му душу прости!

НЕДЕЉНИ ИЗВЕШТАЈ

од 21. Ф. бр. до 5. Мар. 1894 године о хемијском прегледу животних срестава и других предмета од утицаја на здравље људско за општину вароши Београда.

Приликом санит. ревизије у дунавском одељку, коју је извршио општ. лекар г. Др. С. Попс прикупљено је за хемијски преглед 30 разних објекта и као неисправно нађено је: 2 пробе зејтина обе измешане с котоном а једна и са еззамовим цером. 1 бунарска вода, у којој је нађено више но што се допушта да могу имати воде за домаћу потребу органских материја и производа распадања органских материја, 1 бибер фалсификован кукурузним брашном и лебом, 1 агова паприка фалсификована кукурузним брашном, 1 кава пржена туцана мешана с јечом и 3 рђаво глеђеисана земљама суда.

Прегледано је за тим 61 проба млека и нађено је с водом помешана млека код следећих млекара:

Јевте Станојевића овд.

Трифуна Петровића из М. М. Луга.

Живка Арсића из М. М. Луга.

Тана Костића из М. М. Луга.

Напослетку извршено је и 16 анализа вода и то: у Макишу из свих 5 бунара, из главнога бунара и чесме, у вароши: из

дакле, краљ Јован нек се не узда више у мене; ако ли нема трошка, ја имам доста.⁽¹⁾ И посла, вели поп Ђурђе, краљу хиљаду франака у злату на дар. Из овога се јасно види, зашто је деспот Јован оставио Запољу.

Од једном Запоља се нађе између две ватре: с једне стране српски деспот са својом јаком војском, а с друге стране краљ Фердинанд са нездовољницима. Ништа му друго није остало, но да се на своје зло стање потужи своме протектору — султану. Али и ту му деспот јако смета. Посланик Запољина, који пође султану, хватају деспотови војници и везана шаљу Фердинанду. Најзад се Запоља решава, да оружаном руком прекрха брану, која му на пут стаје остварењу његових амбиција. Са великим војском послана на деспота свога најмилијег племића Петра Перењију, који пређе Мориш, па се улогори негде близу вароши Сегедина, (поп Сремац вели Суљоша). Мађарски племићи с краљем већ ликују од радости, држећи поуздано, да ће деспота саграти. Али право је говорио Запољи поп Ђурђе, „Петар Перењи нејак у својој ми-

новог водовода чесме у лабарат. (3 пробе) Римски бунар обе чесме, варошки: делијска чесма и чесма код Цвет. трга, Бељићдерски водовод чесма на палилул. пијаци и код св. савског дома.

Никакве значајне промене у саставу тих вода нису констатоване.

Из државне хемијске лабораторије у Београду 5. марта 1894. год.

СТАТИСТИЧКИ ЗАПИСИ У ОПШТИНИ БЕОГРАДСКОЈ

Путнички саобраћај вароши Београда. У седмици од 13. до 20. фебруара 1894. године допутовало 641. отпутовало 391. Од којих су:

а.) Пола: мушки 607. женских 34.

б.) Вероисповести: православне 519. католичке и протестан. 69, мојсијевске 29, мухамеданске 24, свега 641.

в.) Постојбина: Србија 462, Ауст-Угарска 104, Босна и Херцеговина 4, Црна Гора 3, Грчка —, Турска 31, Бугарска 3, Румунија 12, Русија —, Германија 7, Франц. 6, Италија 5, остала државе 4, ван Европе —

г.) Занимање путника: Тежаци и економи 32, Занатлије 62, Трговци 266, индустриски 5, шпекуланти и предузимачи 8, Гостионичари 22, Интелигенција (војска) 127, ћаци 17, раденици и помоћници 26, Пиљари и бозаци 17, надничари и слуге 32.

Из статистичког одељка општине вароши Београда 21. фебруара 1894. год.

О В З Н А Н А

На дани 28. ов. год. одређена офертална лицитација за преправку калдрме у оба дела Споменичке улице није се могла извршити зато, што није дошао довољан број лиценцијата.

Зато ће грађевинско одељење суда општ. београдске понова држати у својој канцеларији

сајерији оферталну лицитацију на дан 10th марта ов. год. за израду исте калдрме.

Кауција је како за посао у доњем делу, тако и у горњем делу те улице по 2500 динара и полаже се и то:

250 динара у готовом или у вредећим државним папирима или општине београдске при подношеју оферата, остатак од 2250 дин. полаже предузимач, коме се уступи посао у року од (7) седам дана по саопштењу у вредећим државним хартијама или у интабулацији на прво место за рачун овог посла, или најносле у материјалу за овај рад, у ком случају задржаваће се од сваке исплате по 20% од зараде до измирења горње суме кауције.

Понуде у запечаћеном писму (куверту) предају се комисији у грађевинском одељењу 28. фебруара ов. год. од 8—12 часова пре подне и од 2—4 часа по подне.

После тога рока оферти се неће више никоме примити.

Оферти не морају бити снабдевени таксеним маркама, пошто део посао овај спада у унутрашњу радњу општине, која не подлежи државној такси.

Право на подношеју оферата задобија се полагањем кауције у 250 динара у готовом или вредећим папирима и подписивањем услова.

Отварање оферата извршиће комисија тачно у 4 сата по подне у присуству лицитаната, који се ту затекли буду.

Исприни услови, план и предмер стоје до дана па и на сам дан лицитације сваком на увиђај у канцеларији општинског грађевинства. На захтев тако даваће се и свако друго усмено обавештење.

Из канцеларије грађевин. одељења општ. београдске 21. фебруара 1894. г. ГБр. 793.

О В З Н А Н А

Према решењу одбора у седници својој од 17. фебруара ове год. — Грађевинско

шици, а по крај тога није вичан борити се са ратним оружјем, а ови Раџи⁽¹⁾ врло су пажљни и вешти и паметни и снажни војници у мишиџама својим⁽²⁾. Која је то сила, која би могла савладати одушевљење једнога јуначког народа за своју ствар? — Петар Перењи био је тако потучен, да по речима попа Сремца — ни на самом Мухачком пољу није толико Мађара погинуло, колико у овој битци. Сам се Перењи једва жив спасао преко Мориша у Нађу, где је се крио читаву недељу дана у кући Марка Јакшића. Овај догађај могао се десити крајем маја или почетком јуна 1527. године.⁽²⁾

Кад је немио глас о поразу Перењијеву стигао у Будим, обузме ужасан страх све Запољевце тако, да су племићи неки

саветовали краљу да бега⁽¹⁾ Запоља одмах позове варадинског бискупа Емирика Ципака, да га заштити од Срба. Он скупи остатке Перењијеве, поткрепи их новим четама, па груне изненада на деспота Јована и у боју том деспотова дојадне рана. Али кад се мало залечи, опет скупи своје војнике, па удари на Сегедин, да га поново отме, ну ту га мучки опасно рани један Мађар и онеспособи за даљу војну. Рањена деспотова однесу Срби у неко оближње село. Чувши, да је деспотов рањен издајом — како вели поп Сремац — самога домаћина у чијој је кући био, Вален, Терек дође са својим војницима и полумртвом деспотову одсече главу, па је посла на дар Запољи у Будим.

(НАСТАВИЋЕ СЕ)

⁽¹⁾ Рен Раџи — коју смо до сад чешће помињали — значи Србин, а долази од некадаље старе српске престонице Раџе. — Раџани Срби. Као су се Срби преселили у земље преко Дунава и Саве, Немци су их према латинском имени Rascia (Рашка-Србија) и Rasciani (Срби) називали Raizen, а Мађари под речју Ráz разумеју Србине. У позније време ова се реч сматра као погрдно име за Србе, па је Мађари у том смислу најрадије употребљавују.

⁽²⁾ Летопис М. С. за г. 1858. ч. II. стр. 58-61. — Раџи је Ист. Серб. св. IV. стр. 10. — Стојачковић по-грешно узима да је био у августу (Чертце ит. д. стр. 14).

⁽³⁾ Летопис М. С. за г. 1858. ч. II. стр. 62.

оделење општ. београдске држаће на дан 7. марта ове год. оферталну лицитацију за израду тротоара од плоча у следећим улицама и то: Љубичиној, Милановој, Крунској, Обилића — Венцу и Васину улици.

Кауција за Љубичину улицу 1700 дин.

” ” Миланову ”	2400 ”
” ” Крунску ”	800 ”
” ” Обилића Венац ”	1000 ”
” ” Васину улицу ”	1200 ”

Понуде у запечаћеном писму предају се комисији у грађевинском оделењу 7. марта од 8 до 12 часова.

Оферти не морају бити снабдевени таксеним маркама, пошто цео овај рад спада у унутрашњу радњу општине, која не подлежи такси.

Отварање оферата извршиће се на дан 7. марта тачно у 12 часова у присуству лицитанта.

Услови и премер до дана а и на сам дан лицитације стоје свакоме на увијај у канцеларији грађев. оделења.

На захтев даваће се свако друго објашњење.

Из канцеларије грађевинског оделења општине београдске 1. марта 1884. год. ГБр. 922.

О Б З Н А Н А

Према наређењу Суда општине вар. Београда држаће се на дан 7. марта ове год. у канцеларији грађевинског оделења истог Суда („Хотел Лондон“ први спрат) — офертална лицитација за израду калдрме и тротоара од обичног ломљеног камена, у улицама и то: Писарској, Милутиновој Орловића и Ибарској.

За писарску кауција (700 дин.) седам стотина динара.

За Милутинову кауција је (1700 дин.) хиљаду и седам стотина динара.

За Орловића кауција је (1400 дин.) хиљаду и четири стотине динара и

За Ибарску кауција је (1800 дин.) хиљаду и осам стотина динара; а полаже се — $\frac{1}{10}$ (једна десетина) од горњих кауција у готовом или у вредећим папирима при предаји оферта, а остатак кауције полаже предузимач по саопштењу да му је понуда примљена у року од 7 дана, у вредећим хартијама или у интабулацији на прво место за рачун овог посла или на нослетку у материјалу за овај рад у коме случају задржава се од сваке исплате по 20% од зараде до измирења горње суме кауције.

Понуде у запечаћеном писму (куверту) предају се комисији у грађев. оделењу 7. марта од 8—12 пре и од 2—4 по подне, после тога рока офера се неће више примити од никога.

Оферти не морају бити снабдевени таксеним маркама, пошто цео овај посао спада у унутрашњу радњу општине, која не подлежи такси.

Право на поднашање оферти добија се полагањем кауције како је напред означено и потписивањем услова.

Отварање офера извршиће комисија 7. ов. м. у 4 часа по подне у присуству лицитаната који се ту буду затекли.

Услови и предмер стоје до дана, па и на сам дан лицитације свакоме на увијај у канцеларији грађевинског оделења.

На захтев даваће се и свако друго објашњење.

Из канцеларије грађев. оделења Општине вароши Београда 28. фебруара 1894 год. ГБр. 895.

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. Димничарство:

- а) За чишћење димњака (цилиндера) без разлике на спратове 0.20 д.
- б) За неузидан шпархерд 0.20 д.
- в) За узидан 0.40 д.
- г) За велики узидан шпархерд у гостионици 0.50 д.
- д) За чишћење димњака од два спрата 0.20 д.
- ђ) За чишћење простог димњака 0.10 д.
- е) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са пећима 0.10 д.
- ж) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са више пећи 0.20 д.
- з) За паљење димњака (цилиндера) без разлике на спратове 0.75 д.

II. Пражњење помијара и вужника:

- а) Од кубног метра 10 — д.
- б) Од акова 0.50 д.

III. Псетарина.

- а) Марка за пашче за годину дана . . . 3 — д.
- б) Обнављање изгубљене марке стаје . 1 — д.

IV. Гробарина.

- а) Гроб за децу 7 — д.
- б) Гроб за одрасле 12 — д.
- в) Мала гробница 555.52 д.
- г) Велика гробница III. реда 998.39 д.
- д) Велика гробница II. реда 1099.39 д.
- е) Велика гробница I. реда 1684.57 д.

VI Мртвачка кола.

- а) Мртвачка кола стара са два коња . 12.90 д.
- б) Мртвачка кола са анђелима са два коња 24.90 д.
- в) Мртвачка кола нова са два коња . 36.90 д.
- г) Мртвачка кола нова са 4 коња 72.90 д.

ТАКСЕ ЗА ИЗНЕШЕЊЕ ТУБРЕТА

За квартове: Савамалски, Теразијски, Варошки и
Врачарски:

1. Од себе и кухиње или мањег дућана са собом 0.25 д.
2. Од две или три себе, са кухињом или већег дућана са магазом 0.70 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом без штала 1.50 д.

За квартове: Дорђолски и Палилулски:

1. Од себе и кухиње, или мањег дућана са собом 0.20 д.
2. Од две или три себе са кухињом или већег дућана са магазом 0.60 д.

3. Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом без штала 1 д. —
Од суда општине београдске 28. Августа 1892 године, АБр. 9449.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

ПРЕМЕРНО НА БЕОГРАДСКОМ КАНТАРУ

Од 26. Фебр. до 4. Мар. 1894. год.

БИЛДЕРМА	НАИМЕНОВАЊЕ	ЦЕНА	
		НАЈВЕЋА	НАЈМАЊА
ДИН.	ПР.	ДИН.	ПР.
39759	АРПАЦИКА	72	45
	БРАШНА КУКУРУЗНА		
	БРАШНА ПШЕНИЧНА		
5149	ВИНА БЕЛА (од лит.)	50	45
	ВИНА ЦРНА (од лит.)		
3678	ВОЛОВА	45	40
	ВУНЕ НЕ ПРАНЕ		
	ВУНЕ ПРАНЕ		
5144	ГРОЖЂА		
73296	ДУЊА		
456	ЈАВУКА	20	14
	ЈЕЧМА	11	10
36167	КАЈМАКА	120	110
	КОЖА ВОЛОВСКИХ		
	КОЖА ЈАГЊЕТКИХ		
	КОЖА ОВЧИЛИХ		
	КОРЕ БРЕЗОВЕ		
14500	КРАВА		
8629	КРЕЧА	4	350
	КРОМПИРА	10	8
	КРУПНИКА		
	КРУШАКА		
77598	КУКУРУЗА	840	8
	КУПУСА		
705	ЛОЈА НЕТОПЉЕНОГ		
1265	ЛОЈА ТОПЉЕНОГ		
69	ЛУКА АРИЛAME	60	50
	ЛУКА БЕЛА	40	30
	ЛУКА ЦРНА		
	МАСЛА		
	МАСТИ	120	110
	МЕДА		
	ОВАЦА		
325	ОВСА	12	11
1065	ОРАЈА	35	30
5337	ПАСУЉА	12	10
38541	ПЕКМЕЗА		
19814	ПРОСЕ	6	5
	ПШЕНИЦЕ	1250	12
	РАЖИ	9	8
	РАК. КОМ. (од лит.)		
	РАК. КОМ. МЕКЕ „		
	РАК. ШЉ. ЉУТЕ „	1	80
	РАК. ШЉ. МЕКЕ „	50	25
	СВИЊА ДЕБЕЛИХ	85	75
	СВИЊА СРЕДЊИХ		
33270	СЕНА	5	4
532	СИРА	90	50
3200	СЛАМЕ	3	2
225	СЛАНИНЕ	120	110
	СОЧИВА		
	УГЉЕНА ДРВЕНОГ		
152200	УГЉЕНА КАМЕНОГ	3	250
	ШИШАРКЕ		
	ШЉИВА СИРОВИХ		
69251	ШЉИВА СУВИХ О. Г.	18	11
	ПРОСТОГ КАМЕНА		
	ЦЕМЕНТА		
	СИТНИЦЕ		
	ВОЖЕ РАЗНО		